

Przygotowanie do zawodu dla nauczycieli początkujących

Ustawa z dnia 26 stycznia Karta Nauczyciela
(t.j. Dz.U. 2024 poz. 986)

Rozporządzenie MEIN z dnia 6 września 2022r.
w sprawie uzyskiwania stopni awansu zawodowego przez nauczycieli
(Dz. U. 2022r. Poz. 1914)

oprac: Anna Kiełb

Awans od 1 września 2022r.

Nauczyciel początkujący*

- Przygotowanie do zawodu – 3 lata i 9 miesięcy (nie wlicza się nieobecności powyżej 30 dni),
- Przydzielenie mentora
- jedno zajęcia obserwowane w 2. roku pracy, **dobra** ocena pracy
- **dobra** ocena pracy, jedno zajęcia w ostatnim roku przygotowania do zawodu w obecności **komisji**, **Egzamin** w organie prowadzącym – stopień nauczyciela mianowanego

* *Przygotowanie do zawodu rozpoczyna się automatycznie wraz z zatrudnieniem. Nie składa się wniosku, planu rozwoju.*

Nauczyciel początkujący

3) w art. 9a: ust.

„2. Nauczyciel nieposiadający stopnia awansu zawodowego, zwany dalej „**nauczycielem początkującym**”, zatrudniony w wymiarze co **najmniej 1/2 obowiązkowego wymiaru zajęć** zgodnie z wymaganymi kwalifikacjami odbywa **przygotowanie do zawodu nauczyciela** w wymiarze, o którym mowa w art. 9ca ust. 1, 2 albo 4.”,

Przygotowanie do zawodu

„Art. 9ca.

1. Nauczyciel, o którym mowa w art. 9a ust. 2 (*nieposiadający stopnia awansu*), odbywa przygotowanie do zawodu nauczyciela w wymiarze **3 lat i 9 miesięcy**.
2. Nauczyciel, o którym mowa w art. 9a ust. 2, który:
 - 1) posiada stopień naukowy lub
 - 2) przed nawiązaniem stosunku pracy w szkole w Rzeczypospolitej Polskiej prowadził zajęcia w szkole za granicą – może odbyć przygotowanie do zawodu nauczyciela w wymiarze **2 lat i 9 miesięcy**.

Przygotowanie do zawodu - skrót

4. Nauczycielowi, o którym mowa w art. 9a ust. 2, który:

1) przed nawiązaniem stosunku pracy w szkole był nauczycielem akademickim i legitymował się co najmniej 3-letnim okresem pracy w uczelni lub

2) w dniu nawiązania po raz pierwszy stosunku pracy w szkole posiadał co najmniej 5-letni okres pracy i znaczący dorobek zawodowy

– dyrektor szkoły może wyrazić zgodę na odbywanie **przygotowania do zawodu nauczyciela w wymiarze 2 lat i 9 miesięcy.**

5. Nauczyciel, o którym mowa w ust. 4, może złożyć do dyrektora szkoły **wniosek o wyrażenie zgody** na odbywanie przygotowania do zawodu nauczyciela w wymiarze, o którym mowa w ust. 4,

Ustawa z dnia 28 lipca 2023r. o zmianie ustawy Karta Nauczyciela

2. Nauczyciel nieposiadający stopnia awansu zawodowego, zwany dalej „nauczycielem początkującym”, zatrudniony w wymiarze co najmniej 1/2 obowiązkowego wymiaru zajęć zgodnie z wymaganymi kwalifikacjami oraz nauczyciel zatrudniony w wymiarze co najmniej 1/2 obowiązkowego wymiaru zajęć na podstawie **art. 10 ust. 3*** odbywają przygotowanie do zawodu nauczyciela w wymiarze, o którym mowa w art. 9ca ust. 1, 2 albo 4.”

**(nauczyciele, którzy uzupełniają przygotowanie pedagogiczne również mogą rozpocząć przygotowanie do zawodu)*

Niewliczanie nieobecności powyżej 30 dni

Art. 9ca 8. Do okresów, o których mowa w ust. 1, 2, 4, 6 i 7, **wlicza się okresy zatrudnienia w szkole w wymiarze co najmniej 1/2** obowiązkowego wymiaru zajęć zgodnie z wymaganymi kwalifikacjami.

9. Do okresów, o których mowa w ust. 1, 2, 4, 6 i 7, **nie wlicza się** okresów nieobecności nauczyciela w pracy trwającej nieprzerwanie **dłużej niż 30 dni**, z wyjątkiem okresów urlopu wypoczynkowego.

Warunki mianowania od 1 września 22r.

„art.9a 1. Warunkiem nadania nauczycielowi początkującemu stopnia nauczyciela mianowanego jest:

- 1) **spełnienie wymagań kwalifikacyjnych**, o których mowa w art. 9 ust. 1 pkt 1 oraz w przepisach wydanych na podstawie art. 9 ust. 2 i 3;
- 2) **odbycie przygotowania do zawodu nauczyciela**, a w przypadkach, o których mowa w art. 9fa ust. 11 i 13 oraz art. 9g ust. 7b – także dodatkowego przygotowania do zawodu nauczyciela, podczas których nauczyciel doskonali umiejętności praktyczne oraz pogłębia wiedzę teoretyczną niezbędną do wykonywania zawodu nauczyciela;
- 3) **posiadanie co najmniej dobrej oceny pracy** uzyskanej w ostatnim roku odbywania przygotowania do zawodu nauczyciela, a w przypadkach, o których mowa w art. 9fa ust. 11 i 13 oraz art. 9g ust. 7b – w ostatnim roku odbywania dodatkowego przygotowania do zawodu nauczyciela, z wyjątkiem nauczycieli, o których mowa w art. 1 ust. 2 pkt 1c;
- 4) uzyskanie **pozytywnej opinii o przeprowadzonych zajęciach**, o której mowa w art. 9fa ust. 8;
- 5) **zdanie egzaminu przed komisją egzaminacyjną**, podczas którego sprawdza się spełnianie przez nauczyciela wymagań dotyczących wiedzy i umiejętności niezbędnych do efektywnego realizowania obowiązków nauczyciela, określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 9g ust. 10.”,

Mentor

Art. 9ca11. Nauczycielowi odbywającemu przygotowanie do zawodu nauczyciela dyrektor szkoły przydziela spośród **nauczycieli mianowanych lub dyplomowanych mentora**. Mentorem **nie** może być nauczyciel zajmujący **stanowisko kierownicze**, z wyjątkiem przedszkoli, szkół i placówek, o których mowa w art. 1 ust. 2 pkt 1a i 2, oraz szkół artystycznych, w których **mentorem może być również nauczyciel mianowany lub dyplomowany zajmujący stanowisko kierownicze**.

Zadanie mentora

12. Zadaniem mentora, o którym mowa w ust. 11, jest:

- 1) wspieranie na bieżąco nauczyciela w procesie wdrażania do pracy w zawodzie, w tym **zapoznanie go z dokumentacją przebiegu nauczania, działalności wychowawczej i opiekuńczej** oraz innymi dokumentami obowiązującymi w szkole;
- 2) udzielanie nauczycielowi pomocy w **doborze właściwych form doskonalenia zawodowego**;
- 3) **dzielenie się z nauczycielem wiedzą i doświadczeniem** w zakresie niezbędnym do efektywnej realizacji obowiązków nauczyciela;
- 4) umożliwienie **nauczycielowi obserwowania prowadzonych przez siebie zajęć oraz omawianie z nim tych zajęć**;
- 5) **obserwowanie zajęć prowadzonych przez nauczyciela** oraz omawianie ich z tym nauczycielem;
- 6) inspirowanie i zachęcanie nauczyciela do podejmowania **wyzwań zawodowych**.

Zajęcia obserwowane w 2. roku pracy

„Art. 9fa. 1. W drugim roku **odbywania przygotowania do zawodu nauczyciela, przed dokonaniem oceny pracy**, nauczyciel jest obowiązany przeprowadzić zajęcia, w wymiarze co najmniej 1 godziny, w obecności:

- 1) dyrektora szkoły;
- 2) mentora, o którym mowa w art. 9ca ust. 11;
- 3) doradcy metodycznego albo nauczyciela-konsultanta, albo przedstawiciela organu sprawującego nadzór pedagogiczny, albo **nauczyciela dyplomowanego, który naucza tego samego przedmiotu lub prowadzi ten sam rodzaj zajęć, zatrudnionego w tej samej lub innej szkole.**

Zajęcia obserwowane w 2. roku pracy

2. O wymiarze zajęć, o których mowa w ust. 1, decyduje dyrektor szkoły, biorąc pod uwagę potrzeby nauczyciela w zakresie doskonalenia umiejętności praktycznych.
3. Osobę, o której mowa w ust. 1 pkt 3, wskazuje dyrektor szkoły.
4. Po przeprowadzeniu zajęć, o których mowa w ust. 1, osoby obecne podczas przeprowadzania zajęć omawiają je z nauczycielem.

Zajęcia obserwowane przez komisję w ostatnim roku przygotowania do zawodu

5. W ostatnim roku odbywania przygotowania do zawodu nauczyciela nauczyciel, który w tym okresie uzyskał co najmniej **dobrą ocenę pracy**, jest obowiązany przeprowadzić zajęcia, w wymiarze **1 godziny**, w obecności komisji powołanej przez dyrektora szkoły.

Skład komisji

6. W skład komisji, o której mowa w ust. 5, wchodzi:
- 1) **dyrektor szkoły**, jako przewodniczący komisji;
 - 2) **ekspert z listy ekspertów**, o której mowa w art. 9g ust. 11, posiadający kwalifikacje z zakresu psychologii lub pedagogiki, w tym pedagogiki specjalnej, **albo nauczyciel mianowany lub dyplomowany zatrudniony na stanowisku psychologa, pedagoga lub pedagoga specjalnego, w tej samej lub innej szkole;**
 - 3) **doradca metodyczny albo nauczyciel-konsultant, albo przedstawiciel organu sprawującego nadzór pedagogiczny, albo nauczyciel dyplomowany, który naucza tego samego przedmiotu lub prowadzi ten sam rodzaj zajęć, zatrudniony w tej samej lub innej szkole.**

Zajęcia obserwowane przez komisję w ostatnim roku przygotowania do zawodu c.d.

7. Na wniosek nauczyciela w pracach komisji, o której mowa w ust. 6, może brać również udział w charakterze obserwatora **przedstawiciel związku zawodowego** wskazanego w tym wniosku.
8. Po omówieniu przeprowadzonych zajęć, o których mowa w ust. 5, i przeprowadzeniu rozmowy z nauczycielem komisja wydaje opinię. **Opinia może być pozytywna albo negatywna** i jest ustalana na podstawie liczby punktów przyznanych przez komisję.

Opinia komisji

9. Opinia, o której mowa w ust. 8, jest sporządzana na piśmie i zawiera:

- 1) oznaczenie komisji wydającej opinię;
- 2) datę wydania opinii;
- 3) wskazanie podstawy prawnej;
- 4) datę przeprowadzenia zajęć i ich rodzaj;
- 5) imię (imiona) i nazwisko oraz datę urodzenia nauczyciela;
- 6) informację o uzyskanej opinii;
- 7) informację o liczbie punktów uzyskanych przez nauczyciela;
- 8) uzasadnienie opinii;
- 9) pouczenie, czy i w jakim trybie nauczycielowi służy wniosek o ponowne przeprowadzenie zajęć, o którym mowa w ust. 10;
- 10) imię i nazwisko oraz podpis przewodniczącego komisji.

Negatywna opinia

10. W terminie 14 dni od dnia otrzymania **negatywnej opinii**, o której mowa w ust. 8, nauczyciel może złożyć do dyrektora szkoły wniosek o **ponowne przeprowadzenie zajęć, w wymiarze 1 godziny, w obecności komisji powołanej przez dyrektora szkoły**. Przepisy ust. 6–9 stosuje się odpowiednio.
11. Nauczyciel, który uzyskał negatywną opinię, o której mowa w ust. 8, oraz:
- 1) nie złożył wniosku, o którym mowa w ust. 10, lub
 - 2) po przeprowadzeniu zajęć, o których mowa w ust. 10, uzyskał **ponownie negatywną opinię**
- **odbywa dodatkowe przygotowanie do zawodu nauczyciela w wymiarze roku i 9 miesięcy**. W ostatnim roku odbywania dodatkowego przygotowania do zawodu nauczyciela nauczyciel, który w tym okresie uzyskał co najmniej dobrą ocenę pracy, ponownie przeprowadza zajęcia, w wymiarze 1 godziny, w obecności komisji powołanej przez dyrektora szkoły.

Negatywna ocena pracy w drugim roku pdz

12. Nauczyciel, który uzyskał **negatywną ocenę pracy w drugim roku** odbywania przygotowania do zawodu nauczyciela, **nie może być ponownie zatrudniony w tej samej szkole** do czasu uzyskania stopnia nauczyciela mianowanego. Po podjęciu zatrudnienia w innej szkole nauczyciel **odbywa przygotowanie do zawodu** nauczyciela w wymiarze, o którym mowa w art. 9ca ust. 1, 2 albo 4, do którego nie wlicza się okresu dotychczas odbytego przygotowania do zawodu nauczyciela.

Negatywna ocena pracy w ostatnim roku pdz

13. Nauczyciel, który uzyskał negatywną ocenę pracy w ostatnim roku odbywania przygotowania do zawodu nauczyciela, po podjęciu zatrudnienia w innej szkole odbywa **dodatkowe przygotowanie do zawodu nauczyciela w wymiarze roku i 9 miesięcy**. W ostatnim roku odbywania dodatkowego przygotowania do zawodu nauczyciela w innej szkole nauczyciel, który w tym okresie uzyskał co najmniej dobrą ocenę pracy, przeprowadza zajęcia, w wymiarze 1 godziny, w obecności komisji powołanej przez dyrektora szkoły.

Niezdany egzamin

„7b. Jeżeli nauczyciel nie zdał egzaminu na stopień nauczyciela mianowanego, odbywa **dodatkowe przygotowanie do zawodu nauczyciela w wymiarze roku i 9 miesięcy**. W ostatnim roku odbywania dodatkowego przy-gotowania do zawodu nauczyciela nauczyciel, który w tym okresie uzyskał co najmniej dobrą ocenę pracy, ponownie przeprowadza zajęcia, w wymiarze 1 godziny, w obecności komisji powołanej przez dyrektora szkoły.

Zaliczanie czasu do przygotowania do zawodu

6. Nauczycielom, o których mowa w ust. 1, którzy do dnia 31 sierpnia 2027 r. nie uzyskają stopnia nauczyciela mianowanego według przepisów dotychczasowych, oraz nauczycielom, którzy do **dnia 31 sierpnia 2022 r. nie uzyskali stopnia nauczyciela kontraktowego**, do okresu odbywania przygotowania do zawodu nauczyciela **wlicza się okres dotychczasowego zatrudnienia nauczyciela w szkole w wymiarze co najmniej 1/2 obowiązkowego wymiaru zajęć zgodnie z wymaganymi kwalifikacjami, z wyłączeniem okresów nieobecności nauczyciela w pracy trwających nieprzerwanie dłużej niż 30 dni, z wyjątkiem okresów urlopu wypoczynkowego**, z tym że w przypadku odbywania przygotowania do zawodu nauczyciela w wymiarze, o którym mowa w:
- 1) art. 9ca ust. 1 ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą – okres wliczany do okresu przygotowania do zawodu nauczyciela **nie może być dłuższy niż 3 lata**;
 - 2) art. 9ca ust. 2 i 4 ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą – okres wliczany do okresu przygotowania do zawodu nauczyciela nie może być dłuższy niż 2 lata.

Zatrudnienie w szkole/przedszkolu – nauczyciel początkujący odbywa przygotowanie do zawodu

3 lata i 9 miesięcy

Umowa o pracę na 2 lata

Przydzielenie mentora

Realizacja zadań z §3 ust.1 Rozporządzenia w sprawie awansu

Lekcja w drugim roku przed komisją szkolną

Co najmniej **dobra** ocena pracy

Umowa na czas nieokreślony

Realizacja zadań z §3 ust.1 Rozporządzenia w sprawie awansu

Co najmniej **dobra** ocena pracy

Lekcja w ostatnim roku przygotowania do zawodu przed komisją - opinia pozytywna

Egzamin – stopień nauczyciela mianowanego